

תאריך: 12.11.2015

מספרנו: 10008

לכבוד

אל"מ פארס עטילה

מפקד מנהלת התיאום והקישור לרצועת עזה

באמצעות פקס: 08-6741625

שלום רב,

הנדון: שיחות ביטחוניות במעבר ארז לתושבים פלסטינים שמעברם אושר

1. הריני לפנות אליך בבקשה כי תפעל להורות לעובדי מת"ק עזה ומעבר ארז לחדול לאלתר מהפרקטיקה של עיכוב תושבים פלסטינים לשיחות ביטחוניות במעבר, לאחר שבקשתם להיתר יציאה אושרה על ידי המת"ק.

2. פרקטיקה זו הפכה נרחבת בשבועות האחרונים, ותושבים רבים שעמותת "גִּישָׁה" טיפלה בעניינם מול המת"ק וקיבלה עבורם אישור יציאה לצרכים שונים, עוכבו במעבר במשך שעות ארוכות על ידי גורמי הביטחון. יציאתם לחו"ל או לגדה, ללימודים, לחתונה או לכנס בינלאומי- עוכבה באופן משמעותי.

3. מדובר בפרקטיקה בלתי חוקית ואסורה. הגורם האמון על טיפול בבקשות להיתרי יציאה לתושבים פלסטינים ואישורן הוא משרדך- מנהלת התיאום והקישור לרצועת עזה. על פי כלל הנהלים המנחים את עבודת המת"ק, ההיוועצות עם גופים מקצועיים באשר לבקשה, לרבות עם גורמי הביטחון, וקבלת עמדתם, נעשית לפני שמתקבלת החלטתכם הסופית אם להעניק היתר היציאה. לכן, מרגע שנתקבל אישור יציאה עבור תושב מסוים, מבחינת הרשויות כולן הוא עבר את כל הבדיקות והבחינות האפשריות ולפיכך זכאי לצאת מהרצועה באופן המהיר והחלק ביותר. משום שהסמכות למתן היתרים מוקנית לזרועות המת"ק, אין לנציגי המעבר השונים כגון גורמי הביטחון שום סמכות "לפתוח מחדש" את בקשתו של פלוני ולעכבו לשיחה ביטחונית, לאחר שבקשתו אושרה והונפק לו היתר יציאה.

ר' "נוהל כניסת האוכלוסייה הפלסטינית לישראל" מחדש אפריל 2015 –

www.cogat.idf.il/Sip_Storage/FILES/9/4749.pdf

4. יתרה מכך, מי שבקשתו אושרה על ידי המת"ק רשאי לצאת מנקודת הנחה שכל האספקטים לגביו נבחנו ונשקלו, לרבות אספקטים ביטחוניים, וכי ההחלטה הסופית לאשר את יציאתו משקפת את עמדת הרשויות כולן לגבי עניין זה. לאחר קבלת האישור המיוחל, התושב מצפה בצדק ובאופן לגיטימי שמעברו יתבצע באופן חלק ומהיר. עיכובו במעבר ביום היציאה לצורך "שיחה ביטחונית" גורם ללחץ אדיר, חרדות ועוגמת נפש רבה, ללא כל הצדקה עניינית. אציין שברוב המוחלט של המקרים, בסיום השיחה הביטחונית התושב "משוחרר לדרכו" ורשאי להמשיך במסעו מחוץ לרצועה.

5. מכאן, שאין לשיחות אלו שום מטרה מלבד הפחדת התושב ואיסוף מידע עליו ועל קרוביו— מידע שלא היה נחוץ לשם אישור בקשתו. לכך נוסף שאין מדובר בשיחה ידידותית שהתושב

רשאי לסרב לקיימה. קיום השיחה במעבר עם הגעתו של התושב וללא כל התראה מוקדמת, מטילה עליו לחץ פסול ובלתי הוגן, ומשדרת מסר מאיים שאם יסרב לקיים את השיחה הביטחונית, לא יזכה לצאת בהתאם להיתר שכבר ניתן לו.

6. על מנת להמחיש עד כמה מדובר בפרקטיקה פוגענית, אתן מספר דוגמאות:

א. בקשתה של הגב' [REDACTED] ת.ז. [REDACTED] לצאת מעזה לראיון אשרה בקונסוליה האמריקאית בירושלים המזרחית, אושרה ביום 30.9.2015 בתשובה בכתב מהמת"ק. ביום 1.10.2015 כאשר הגיעה למעבר במטרה לצאת לראיון, היא הוחזרה על ידי נציגי המעבר לעזה, מסיבה שאינה ברורה. כך ארע גם מספר ימים לאחר מכן. ביום 11.10.2015 ניסתה שוב לצאת והפעם נלקחה גב' [REDACTED] לשיחה ביטחונית על ידי גורמי הביטחון. רק בתום השיחה ולאחר עיכוב משמעותי, יצאה גב' [REDACTED] מהמעבר לירושלים המזרחית.

ב. מר [REDACTED] ת.ז. [REDACTED] קיבל אישור לצאת ללימודים מתקדמים בסין ביום 27.10.2015, באמצעות תשובה בעל-פה שניתנה על-ידי נציגי המת"ק. למרות זאת, ביום המעבר שנקבע ל-29.10.2015 הוא עוכב מספר שעות במעבר לשם שיחה ביטחונית. רק בתום השיחה קיבל את ההיתר המיוחל ויצא דרך ישראל לירדן ומשם לסין.

ג. בקשתם של [REDACTED] ת.ז. [REDACTED] ו-[REDACTED] ת.ז. [REDACTED] ושלושת ילדיהם לצאת מעזה לראיון אשרת בקונסוליה האמריקאית, אושרה בתשובה בעל-פה מהוועדה האזרחית. למרות זאת, ביום המעבר שנקבע ל-29.10.2015 עוכב בן המשפחה [REDACTED] לשיחה ביטחונית, בעוד ששאר בני המשפחה קיבלו היתרים והמתינו. סך הכל חלפו **יותר מארבע שעות** מאז הגיעו בני המשפחה למעבר ועד שהצליחו לצאת יחדיו. המשפחה החמיצה את שעת הראיון שנקבעה לה בקונסוליה. למרות זאת הפקידים האמריקנים ערכו את הראיון, לאחר שהבינו את סיבת האיחור. באותה מידה, פקידי הקונסוליה היו יכולים להשיב את פניהם ריקם וזאת לאחר חצי שנה בה בני המשפחה עמלו כדי לתאם את יציאתם לראיון מול הרשויות הישראליות.

ד. [REDACTED] ת.ז. [REDACTED] ו-[REDACTED] ת.ז. [REDACTED] אושרו לצאת מרצועת עזה לגדה המערבית על מנת להשתתף בחתונת בתם, שנקבעה ליום 5.11.2015. בקשתם אושרה בהודעת אס.אם.אס שהתקבלה מנציגי המת"ק. למרות זאת, ביום המעבר- הוא גם יום החתונה- עוכב המעבר של הזוג למשך **יותר מארבע שעות** משום שגב' [REDACTED] נלקחה לשיחה ביטחונית. הזוג כמעט והחמיץ את חתונת בתם בשל העיכוב הבלתי חוקי.

7. ניסיונותינו לפעול בזמן אמת מול משרד קצין פניות הציבור של המת"ק על מנת שיתערב ויביא להפסקת השיחות כאשר אירועים אלו (ואחרים) אירעו, לא צלחו. כך למשל, בעניינה של גב' [REDACTED] שארע ביום 5.11.2015 חיילי ומפקדי משרד הקפ"צ היו בלתי זמינים שעות ארוכות, הן בטלפונים הנייחים והן בטלפונים הניידים. רק לאחר זמן רב הצלחנו להשיג את הקפ"צ וזה ניסה לסייע אך השיב שהוא לא מצליח לתפוש את גורמי השב"כ בטלפון. משכך, לא הייתה ברירה אלא להמתין עד אשר יסיימו גורמי השב"כ את השיחה הביטחונית עם גב'

כלומר, הפנייה לקפ"צ הוכחה למרבה הצער כחסרת תועלת- לקפ"צ לא הייתה יכולת אמיתית לפנות לגורמי הביטחון ולדרוש את הפסקת השיחה בעיצומה.

8. נחזור ונדגיש: הגורם האמון על הטיפול בבקשות להיתרים והנפקתם הוא מת"ק עזה. כל בירור שנדרש לצורך אישור הבקשה, לרבות בירור מול גורמי הביטחון ועריכת אבחון ביטחוני לתושב, ככל שהדבר נדרש, **חייב להיעשות לפני שהבקשה מאושרת באופן סופי**. שרשרת טיפול זו קבועה הן בהנחיות המנהליות של המת"ק והיא מתחייבת גם מעקרונות סופיות הדיון ותקינות המנהל. יתירה מכך, אדם זכאי להסתמך על ההחלטה של המת"ק בעניינו ולהניח כי בכך שקיבל אישור יציאה, הושלמו כל הבדיקות והבחינות בעניינו ומעברו יהיה חלק וללא עיכובים.

9. נציגי מעבר ארוז אינם פועלים כישות נפרדת ועצמאית ממת"ק עזה. מבחינת הציבור הרחב, ובפרט מבחינת התושבים הפלסטינים שבאים במגע עם המעבר, מדובר בנציגים של אותה רשות מנהלית, של אותה מדינה. ודאי לא ניתן להסכים עם טענה שלגורמי הביטחון הפועלים במעבר יש רשות לעשות ככל העולה על רוחם ולעכב כל אדם שמגיע למעבר, אף אם אותו אדם קיבל היתר יציאה מהמת"ק. **האחריות הראשונה והאחרונה למתרחש במעבר מבחינת תנועת אנשים, נתונה למפקד מת"ק עזה.**

10. לאור האמור לעיל, ובמיוחד לנוכח הנזק הרב שנגרם לתושבים הפלסטינים המעוכבים לשיחות ביטחוניות במעבר- נזק כלכלי, אישי וכמובן רגשי- אבקש את התערבותך הדחופה בבירור הפרקטיקה הפוגענית והפסקתה לאלתר.

בעיית זמינות וחוסר מענה במת"ק

11. בשולי הדברים אוסיף כי לצד הפרקטיקה שתוארה לעיל, אנו מזהים בשבועות האחרונים קשיים משמעותיים ביחסי העבודה ובהתנהלות היום-יומית מול נציגי המת"ק. קשיים אלו כוללים **בעיית זמינות חמורה במיוחד**- משרד הקפ"צ ומשרד ישראלים לעתים אינם זמינים בטלפון במשך ימים שלמים. בנוסף, כפי שניתן לראות מהמקרים שתוארו לעיל, **תשובות רבות מתקבלות בעל-פה ולא בכתב** למרות דרישתנו החוזרת והנשנית לקבל אישורים בכתב ולמרות שתשובה כתובה בלוויית נימוק מתחייבת מכללי המינהל התקין, כפי שהדברים מעוגנים גם בנהליכם. נורמה זו טרם הופנמה על-ידי פקידי המת"ק.

12. לצד קשיים אלו, הטיפול בפניות רבות שנשלחו מעמותת "גישה" בחודשים האחרונים מתעכב באופן שחורג מגדר הסביר, ובקשות רבות עודן "תקועות" בסטטוסים שונים, כמו למשל ב"אבחון ביטחוני", במשך **חודשים על גבי חודשים**. לעניין זה אפנה אותך למכתבנו מיום 8.9.2015 שבו פירטנו את כל הבקשות שטרם נענו, למרות שחלפו חודשים מאז שנשלחו. עד היום לא התקבל מענה למכתב זה וביחס למרבית הבקשות שצוינו בו, לא התקבלה החלטה.

העתק מכתבנו מיום 8.9.2015 מצ"ב ומסומן א'.

13. לנוכח האמור לעיל, אבקש את טיפולך הדחוף הן בקשיים שתוארו בנוגע ליחסי העבודה עם נציגי המת"ק, ובעיקר בהבאה לסיימה של הפרקטיקה הבלתי חוקית של עריכת שיחות ביטחוניות לתושבים בעודם במעבר ולאחר שבקשתם אושרה. ככל שלא תתקבל התייחסותך לעניין אחרון זה בתוך **30 יום**, נשקול את אופן המשך הטיפול בעניין חמור זה.

בברכה,

12-7

ד"ר (מזה"ת) נעמי הגר, עו"ד

מנהלת המחלקה המשפטית

העתק: מתאם פעולות הממשלה בשטחים (באמצעות פקס: 03-6976306).